

HAYÂL GÜCÜNÜN ÖNEMİ

CHARLES DICKENS'İN ÖYKÜSÜ

Ann Donegan Johnson

ÖTEKİ YAYINEVİ

HAYAL GÜCÜNÜN ÖNEMİ CHARLES DICKENS'İN ÖYKÜSÜ

Öteki

Çocuk Kitapları

Yazar

Ann Donegan Johnson

İllustrator

Pileggi

Tasarım

Tuna Tuna

Çevirmen

Emre Ak

10. Baskı

Ekim 2017

© Öteki Yayınevi

Sertifika No: 34460

Baskı ve Cilt

Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık

ve Yay. San. Tic. Ltd. Şti.

İkitelli Org. San. Böl. Depozite İş Merk.

A 6 Blok Kat:3 No: 309 Başakşehir / İstanbul

Tel: (0212) 671 61 51

Öteki Yayınevi

Eğitim Mah. Saygı Sok. Selimoğlu Sitesi

17 A Kadıköy / İstanbul

Tel: 0216 405 25 22

www.otekiyayinevi.com

ISBN: 978-975-8012-73-2

HAYÂL GÜCÜNÜN ÖNEMİ

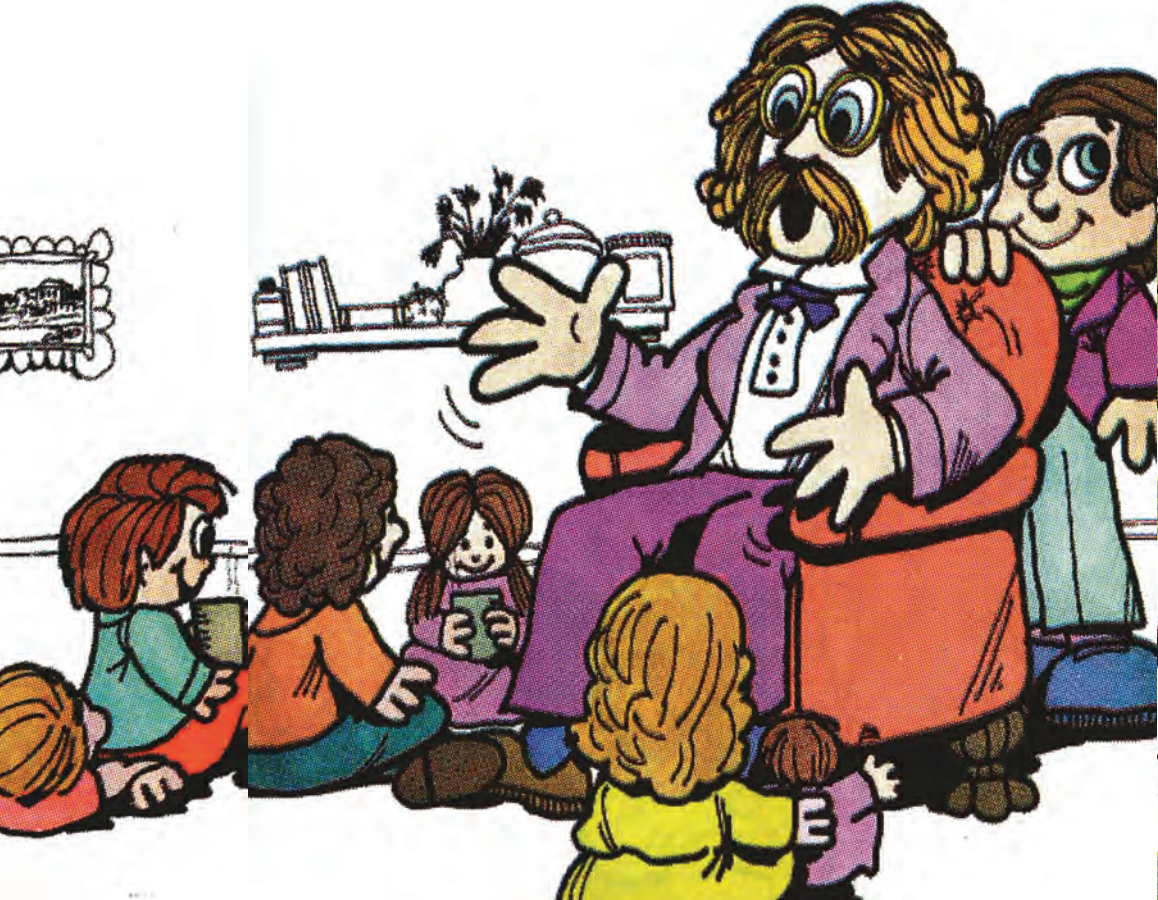

Bu öykü, eski zamanlarda yaşamış, çok güçlü hayal gücüne sahip bir insan olan Charles Dickens ile ilgilidir. Burada okuyacağınız öykü, Dickens'in yaşamındaki gerçek olaylar üzerine kurulmuştur.

(Charles Dickens ile ilgili ayrıntılı bilgileri son sayfada bulabilirsiniz.)

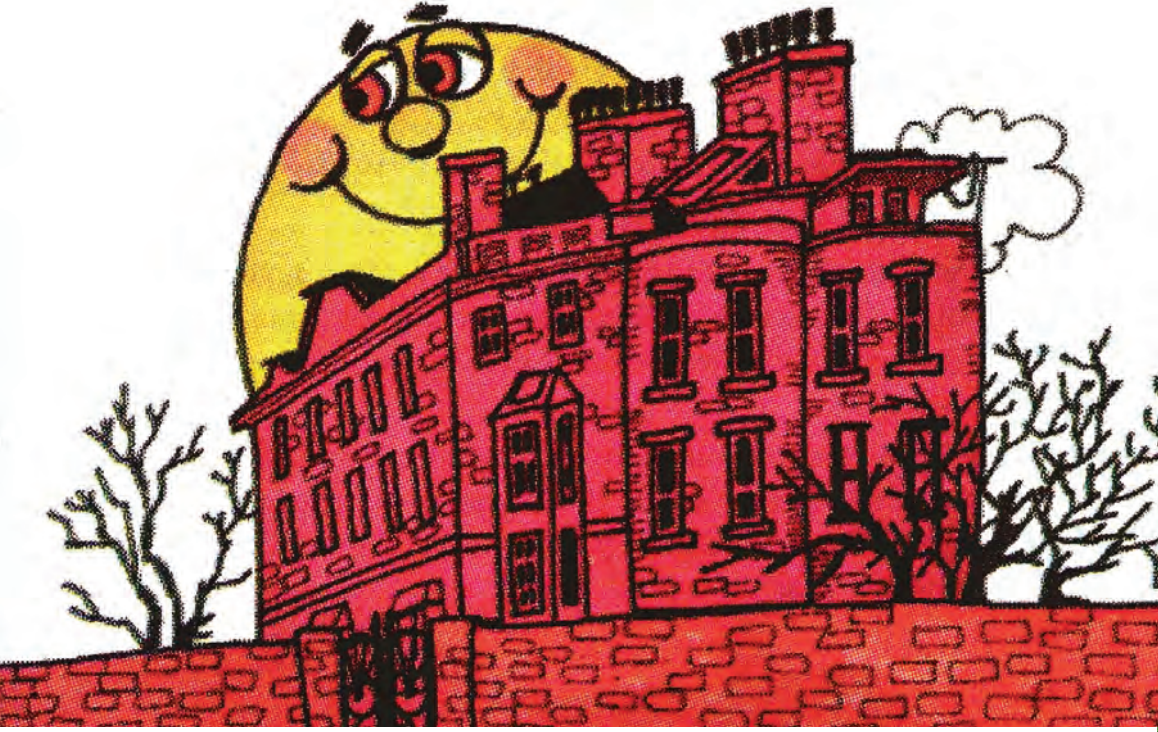
Bir Zamanlar

Siz doğmadan çok çok önce, İngiltere’de Charles Dickens isminde küçük bir çocuk vardı. Charles, kabına sığmayan neşeli bir yumurcaktı. Babasının anlattığı öykülere bayılırdı. Her akşam ve çoğunlukla yemekten sonra, ellerinde annelerinin hazırladığı sıcak limonlu çaylar, Charles ve kardeşleri babalarının etrafında toplanarak anlattığı bu harika masallar ve öyküleri dinlerlerdi. Charles, hem dinler hem de her seferinde birbirinden değişik olağanüstü hayallere dalıp giderdi. Charles, “Büyük bir adam olduğum zaman, ben de tıpkı babam gibi harika öyküler anlatacağım!” diye geçirirdi içinden. Baba Dickens, öykü anlatmadığı zamanlarda,

küçük Charles'i yanına alarak uzun yürüyüşlere çıkardı. İşte böyle gezilerden birinde, Gad'ın Tepesi isimli bir yüksekliğe çıktılar. Burada pek gösterişli bir saray yavrusu duruyordu. Charles ve babası, bir süre tepede durarak bu güzel yapıyı hayranlıkla seyretiler. "Babacığım," dedi Charles, "Bir gün ben bu evde yaşayacağım." Bunu söyledikten sonra, Charles gözlerini kapattı ve o günleri hayal etmeye başladı. Saray yavrusunda yaşayacağı günleri hayalinde canlandırırken de bunları babasına anlatıyordu. 'Bay Dickens sevecen bir şekilde gülümsedi ve Charles'e, "Hayal gücün çok zengin oğlum," dedi. Charles, "Hayal gücü mü?" dedi merakla. "Bu ne demek?"

“Hımm,” dedi Bay Dickens “Şöyle açıklamaya çalışayım: Bu, gerçek olan bir şeyi ele alıp, –diyelim ki bu büyük evi– bunu henüz gerçek olmayan bir şeyle birleştirerek, sonucu kafanda canlandırmaktır. Sen işte az önce bunu yapıyordun; kendini bu büyük evde yaşarken hayal etmeye çalışıyordun ve bunu kafanda canlandırarak bana neler yaşadığını anlatıyordun.” “Anladım,” dedi Charles, “Hayal gücünü kullanmak pek eğlenceli bir şeymiş doğrusu!” Babası, “Gerçekten de öyledir.” dedi.

Sonra yeniden dolaşa dolaşa eve döndüler. Charles’in ailesiyle birlikte oturduğu küçük ev, Gad’ın Tepesi’ndeki saray yavrusu gibi lüks ve görkemli bir yer değildi. Ama bunun hiç önemi yoktu, çünkü Charles de kardeşleri de mutlu yuvalarını öyle çok seviyorlardı ki. Charles, bitişik evde oturan komşusu Bay Giles’e arada bir uğramayı çok seviyordu. Bay Giles’in evinin tüm duvarları kitaplarla doluydu ve küçük komşusu Charles’e okuma yazmayı

öğretiordu. Bir gün Bay Giles, Charles'e, "Söylesene yavrum, senin hiç kendine ait kitabın yok mu?" diye sordu.

Charles, "Biliyor musunuz efendim, aslında evimizin tavan arasında bir sürü eski kitap görmüştüm," dedi. "Fakat hiç kapaklarını aralayıp da bu kitapların içine bakmadım." Bay Giles heyecanla, "O zaman kendine bir iyilik yap ve hemen eve koşup sözünü ettiğin kitapların içine bak!" dedi. "Evinin tavan arasında seni nelerin beklediğini göreceksin!" Komşusu Bay Giles'in heyecanı Charles'e de bulaşmıştı sanki.

Yerinden fırlayıp koşa koşa eve gitti. İçinden, acaba kitaplarda bulacağım şeyler ne?" diye düşünüyordu. Sokak kapısından fırına gibi girdi. Hemen tavan arasına giden basamakları tırmandı. Nefes nefese tavan arasının kapısını açtığında, kitapların onu beklediğini gördü. Charles kendi kendine, "Acaba bunlar buraya nasıl geldi..." diye düşündü. "Çok eski görünüyorlar. Hepsi toz ve örümcek ağları içinde kalmış. Ama bu kitapları temizlersem, bel-

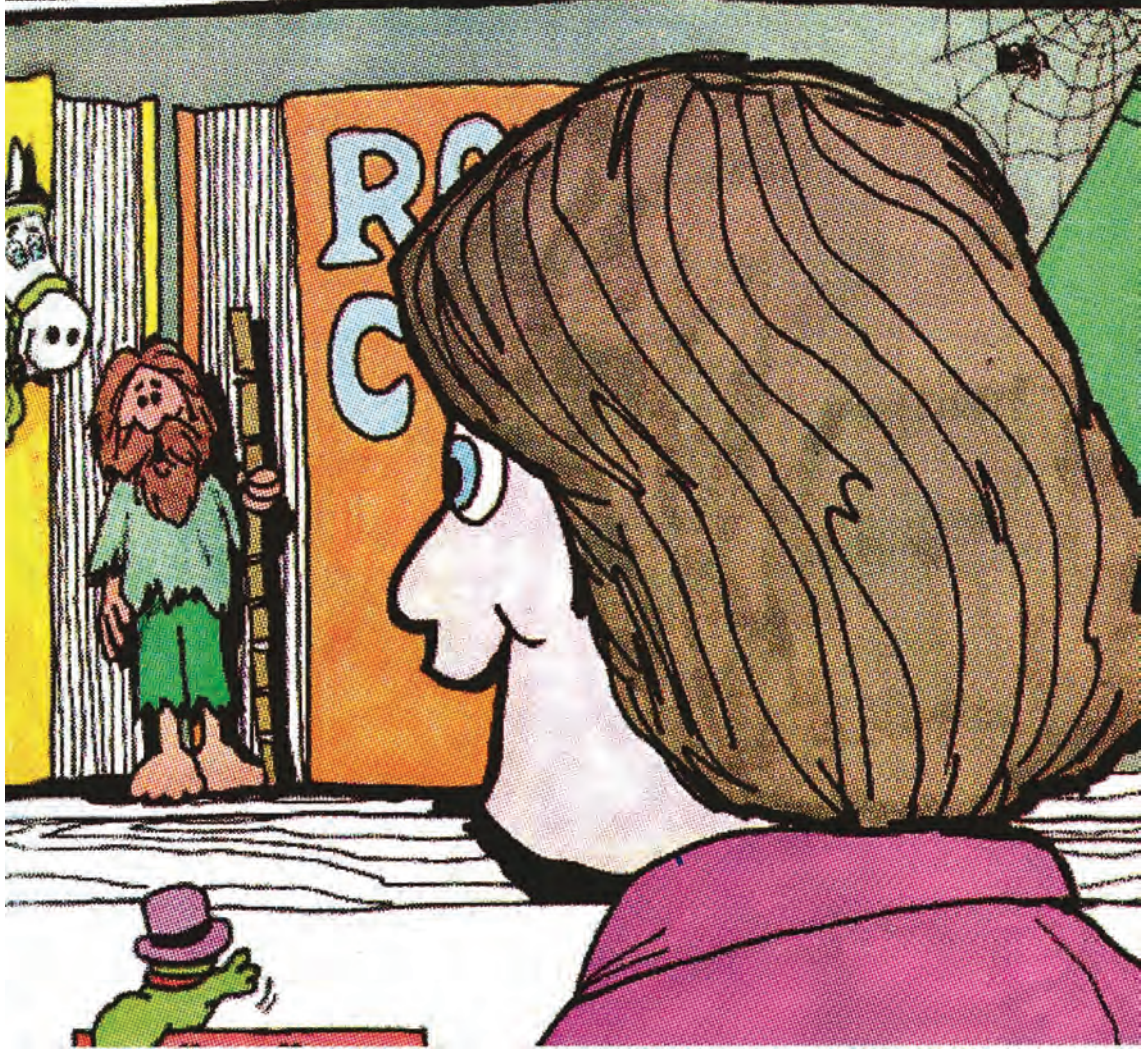
ki içlerinde iyi şeyler bulurum.” Daha önce hiç duymadığı tuhaf, tiz bir ses, “Benim sevgili minik dostum, içlerinde çok iyi şeyler bulacağından kuşkun olmasın!” dedi. Charles öyle ürküti ki, yerinden sıçradı. Korkudan çılgılık atacaktı az daha. Tozlu raflarda duran kitapların arkasından minnacık bir yaratık çıktı. “Çok afedersiniz delikanlı,” dedi. “Niyetim sizi ürkütmek değildi!” Charles, “Siz... Siz kimsiniz?” dedi şaşkınlıkla. “Benim adım K.K.” dedi küçük yaratık “Bu Kitap Kurdu’nun kısaltılmış halidir.” “Sorabilir miyim,” dedi Charles, “Kitap Kurdu da nedir?” Küçük yaratık, bir kitap kurdunun kitap sayfalarının aralarında yaşayan ve acıktıkça onların sayfalarını yiyen bir tırtıl olduğunu anlattı. Charles kibarcıca, “Anlıyorum,” dedi. “Ama bir kurdun konuşabileceği aklımın ucundan bile geçmemişti. Sen gerçekten var mısın K.K., yoksa sen benim hayallerimin bir ürünü müsün? Çünkü ben de bazen hayalimde bir şeyler uyduruyorum.”

Kitap kurdu, “Ben de öyle düşünmüştüm zaten,” diyerek gülmeye başladı. İşte Charles, o anda kitap kurdunun, aslında hayalinin bir ürünü olduğunu anladı. Bu tıpkı bir gün Gad’ın Tepesi’nde duran o saray yavrusunda oturduğunu hayal etmesi gibi bir şeydi. Ama hayal kurmak çok eğlenceli bir şeydi doğrusu. O zaman Charles, hayalleri olmadan yaşamını asla sürdüremeyeceğini anladı. K.K.’ya: “Bana kendinizden biraz daha söz etsenize,” dedi. K.K., “Ben çok özel bir kitap kurduyum,” dedi. “Hiçbir zaman sayfanın yazılı olan yerlerini kemirmem. Ne kadar acıkmış olursam olayım, sadece sayfaların kenarlarındaki beyaz yerleri yerim. Böylece, istediğim anda evim olan kitapları tekrar tekrar okuyabilirim. İnan bana, bu şekilde çok ilginç kişiliklerle tanışabiliyorum.” “Kişiliklerle mi?” diye sordu Charles. “Bu da ne demek?” K.K., “Kişilikler, kitaplarda yaşayan kahramanlardır, benim meraklı genç dostum,” dedi. “Bunlardan bazıları tek kelimeyle büyüleyicidir. Şu raftara bir göz at da kendin gör!” Genç Charles, tavan arasında şöyle bir etrafına baktı. Birden, raflarda yığılı duran kitapların içlerinden bir sürü tanımadığı insan çıkmaya başladı. Tavan arasında çok ilginç bir kalabalık vardı şimdi! K.K. “Tanıştırayım,” dedi. “Bu, Robinson Crusoe! Yakın dostum olur kendileri. İşte şurada duran bey de Don Kişot. Şu ilerdeki şeyleri görüyor musun? Bu şeyler, Bin Bir Gece

Bir Zamanlar

Masalları'ndan çıkıp beni ziyarete geldiler!” K.K. bu insanların hepsini tanıyordu, çünkü tavan arasında duran kitapların tümünü okumuştur. Charles, “Bu çok eğlenceli!” diye bağırdı. Charles kitapların olağanüstü şeyler olduğunu anlamıştı. “Kitapların dünyası gerçekten harika ve eğlenceli bir yer!” dedi. “Kendi hayal gücümü kullanarak, bir sürü şey üretmek de bir o kadar harika ve eğlenceli!”

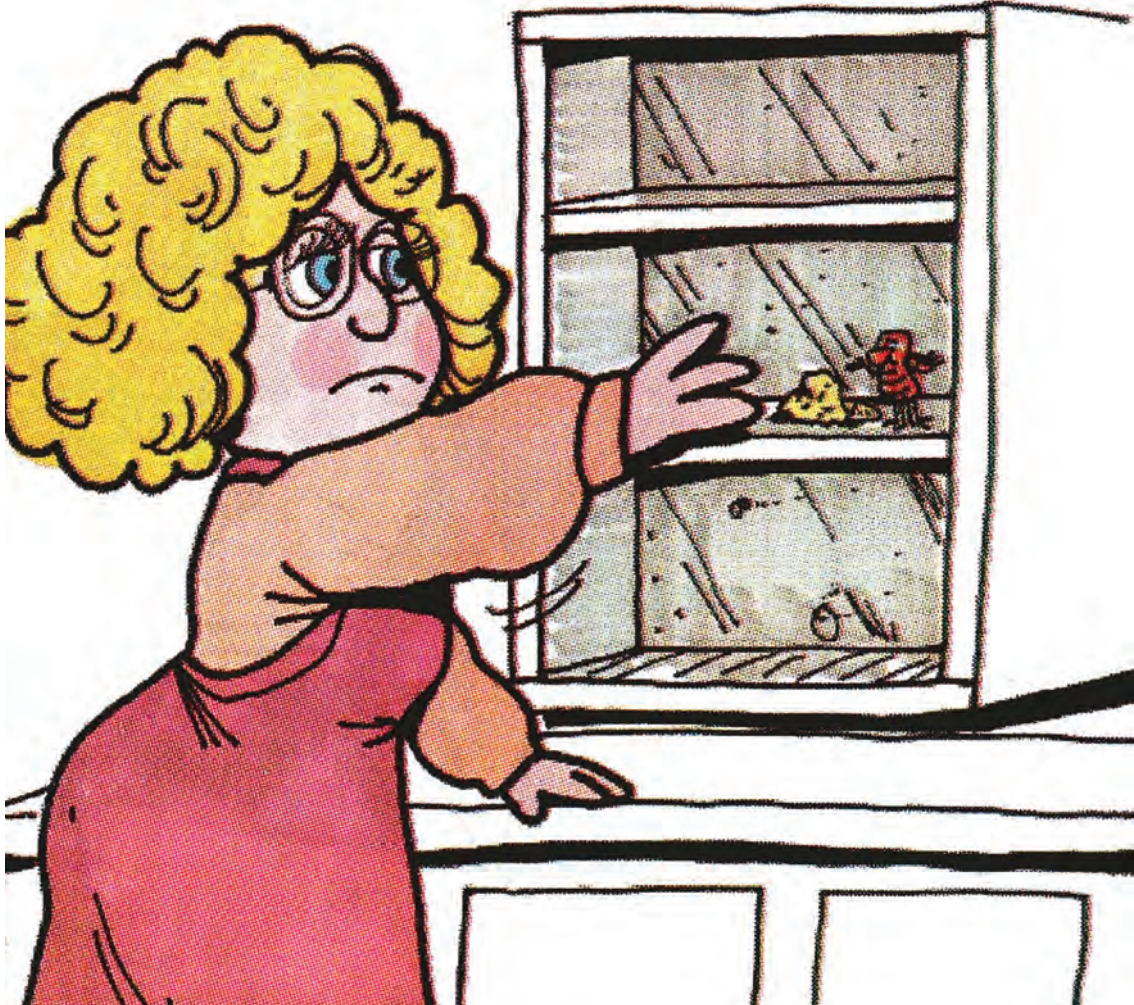
K.K., “Söylediklerin doğru,” dedi. “Ama seni bir konuda uyarmama izin ver genç dostum: Yaşam senden, hayal gücü-

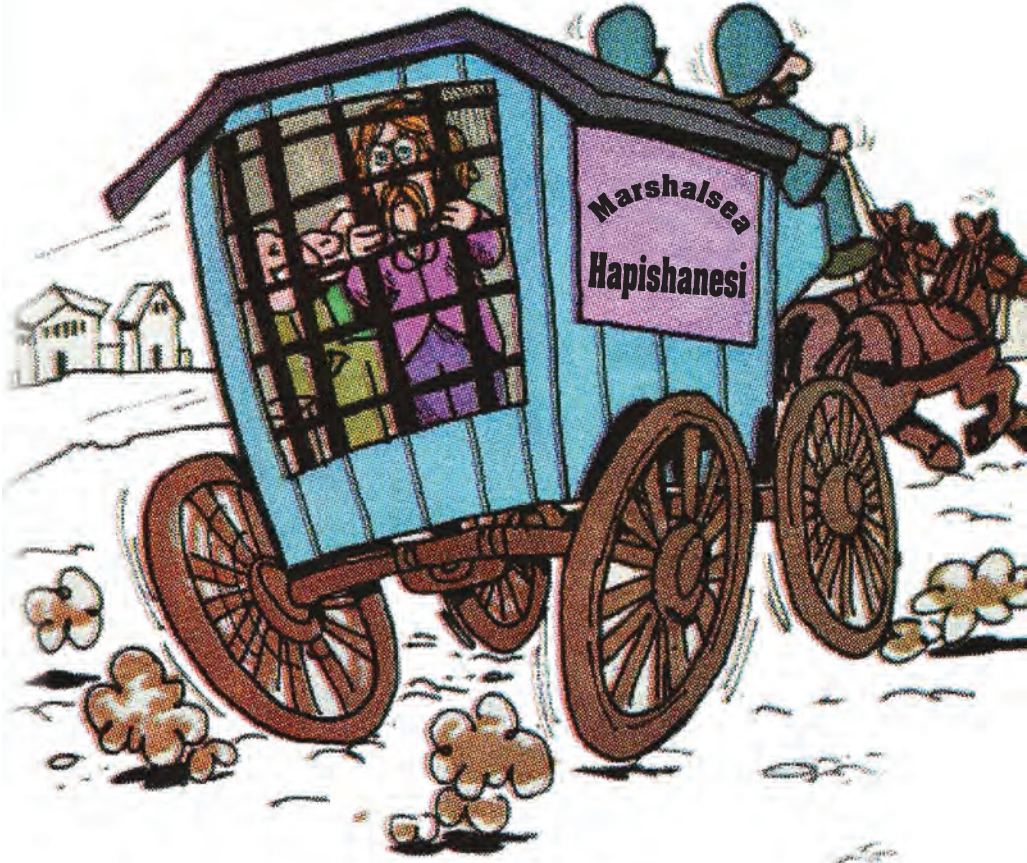

nün verdiğinden çok daha fazla şeyler isteyecek. Boş oturarak görkemli evlerde yaşamının hayallerini kurmak, kimi zaman bir adım ilerleyememenin en uygun yoludur. Sadece hayal kurarak bir yerlere varamazsın. Fakat, gerçek anlamda iş yaptığında ve somut şeyler ürettiğinde, rüyalarının gerçekleşme olasılığı artar.” Peşinde K.K., Charles hemen annesinin yanına koşup ona yardım etmeye başladı. K.K., “Bak gördün mü?” dedi. “Aslında, iş yapmak da bir tür eğlencedir.” Ama Dickens ailesinin çocukları, ev işlerinde ne kadar yardım etseler de, bu çabaları yeterli olmuyordu. Dickens ailesinin başında kara bulutlar dolaşıyordu.

Sizce bu kara bulutlar ne olabilirdi?

Dickens ailesinin parası tükenmek üzereydi. Charles'in anlayamadığı nedenlerden ötürü, Baba Dickens, çok önce işini kaybetmiş, bir süre borçlanarak durumu idare etmeye çalışmıştı. Ama şimdi, evin temel ihtiyaçlarını alacak kadar paraları bile kalmamıştı. Dickensler'in evinde işler gerçekten de kötüye gidiyordu. Charles üzülmüyordu. O yılların İngiltere'sinde, birilerine borcu olan insanlar, yani ödünç aldıkları parayı geri vermeyenler tutuklanıp hapse bile atılabiliyordu. Nitekim havanın da pek sıkıntılı ve kapalı olduğu bir günde, Dickens ailesinin kapısı çalındı. Dışarıdaki ses, "Kapıyı açın!" diye bağırdı.

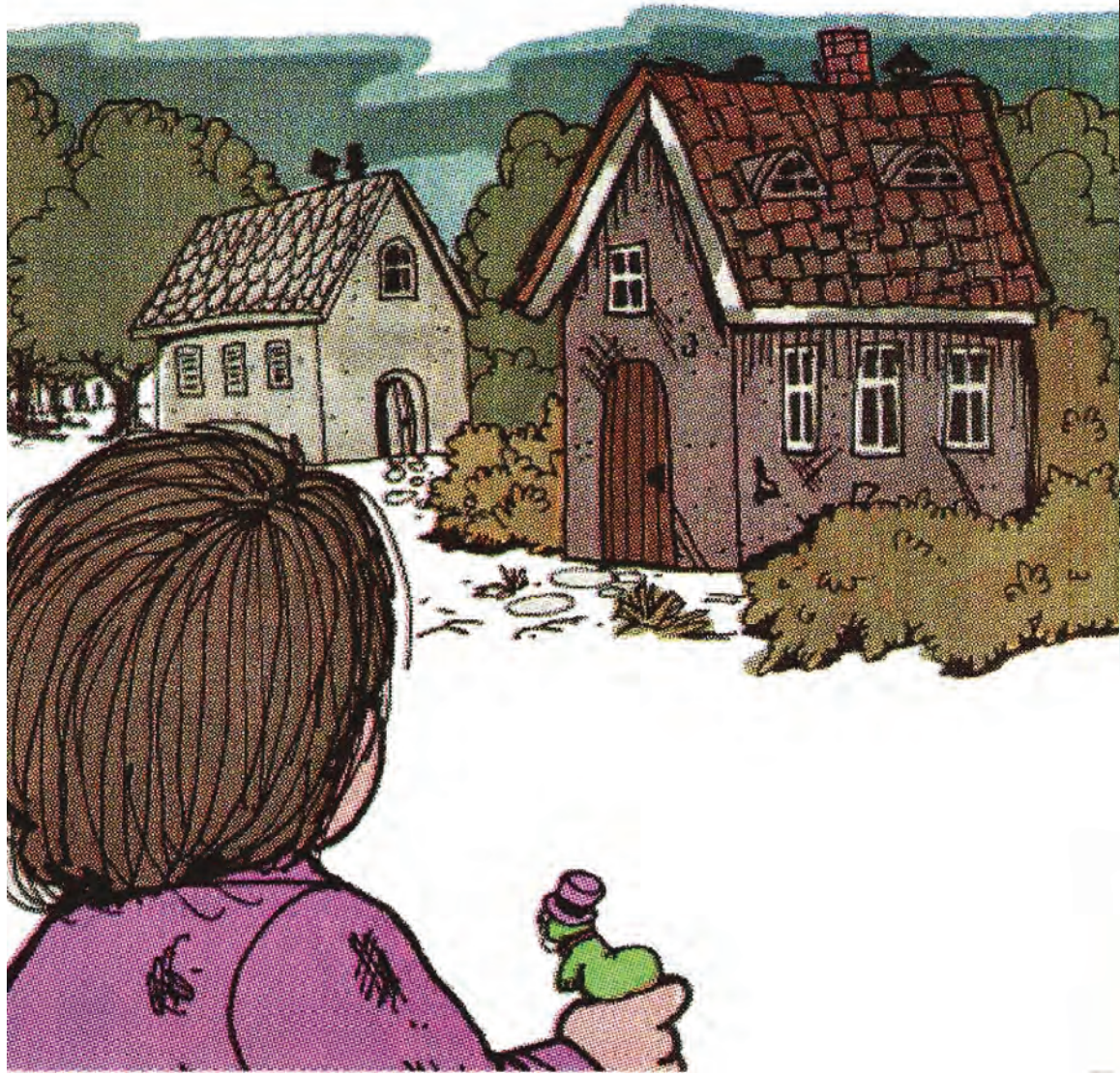
“Polis!” Kapıyı açtıklarında, polislerden birisi, babasına, “Bay Dickens,” dedi. “Esnafa olan borçlarınızı geri ödeyebilecek misiniz?” Bay Dickens, “Korkarım ki şu anda ödeyebilecek gücüm yok,” dedi. “Çünkü ne bir kazancım ne de birikmiş param var ... Çok üzgünüm.” Polis, üzgün bir ifadeyle, “Madem borçlarınızı ödeyemiyorsunuz, zorunlu olarak biz de sizi hapishaneye götürmek durumundayız,” dedi. Çocuklar ağlaşıyorlardı, ama polis, baba John Dickens’i Marshalsea Hapishanesi’ne götürmek zorundaydı. Onlara bakacak ve maddi yardımda bulunacak kimileri olmadığı için anne Dickens ve çocukları, hapishaneye, Bay Dickens’in yanına taşınmak zorunda kaldılar. Marshalsea Hapishanesi’ne gitmeyen tek aile ferdi, genç Charles oldu.

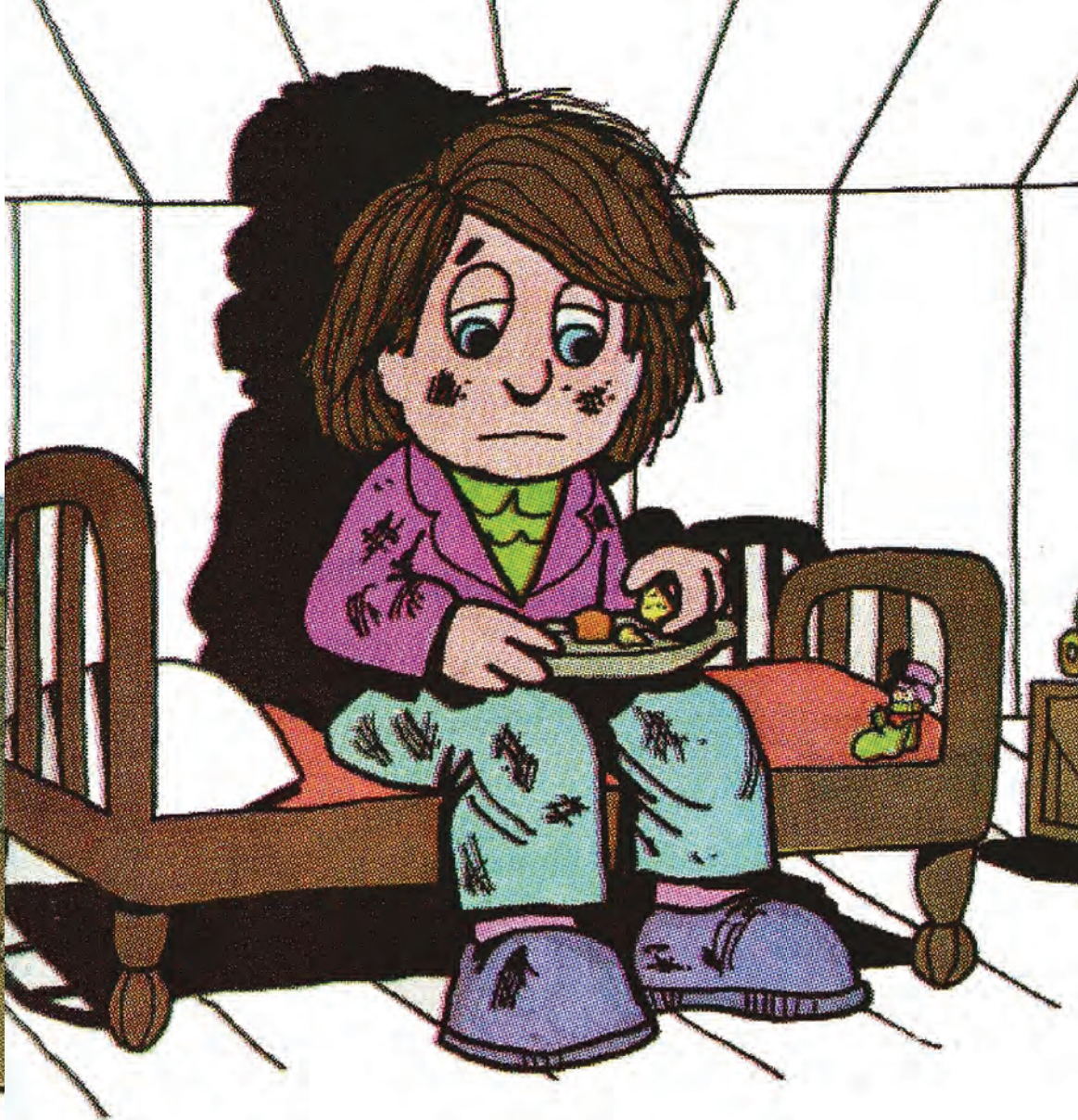
Çünkü babası hapse girdiğinde, o çalışabilecek yaşa gelmiş ve bir fabrikada işe başlamıştı. Charles her gün iş çıkışında ailesini görmek için hapishaneye gidiyor, her gün aynı şeyleri düşünüyordu: “Ne kadar korkunç! Burası hem çok pis, hem de çok kötü kokuyor. Dahası, bu insanların borçlarını ödemeleri nasıl beklenir? Hapishanede oldukları için çalışıp para kazanamazlar ki!”

Babası, “Charles, sevgili oğlum,” dedi. “Benim içine düştüğüm bu durumu gördükten sonra, umarım sen parayı daha akılcı ve idareli kullanmayı bilirsin. Asla bu duruma düşmeyeceğinden eminim.” Charles, “Dikkat edeceğim baba,” dedi. “Şimdi ne yazık ki yanınızdan ayrılmak zorundayım, çünkü işe yetişmem gerek. Hepinizi çok seviyorum.” Buruk bir vedadan sonra Charles, gecenin karanlığına doğru yürüdü.

Charles işten çıktıktan sonra, eski bir binanın çatı katındaki küçük odasına giderken yol boyunca ailesini düşündü durdu. Karanlık sokaklardan geçerken, “Mutlu yaşamımız nasıl da bir anda tersyüz oldu,” dedi kendi kendine. “Benim sonum ne olacak?” Çatıya giden eğri büğrü tozlu basamakları çıkarken, bundan böyle yaşamını iyileştirmek için kendi kendine söz verdi. Her ne olursa olsun asla hapishaneye düşmeme konusunda kararlıydı.

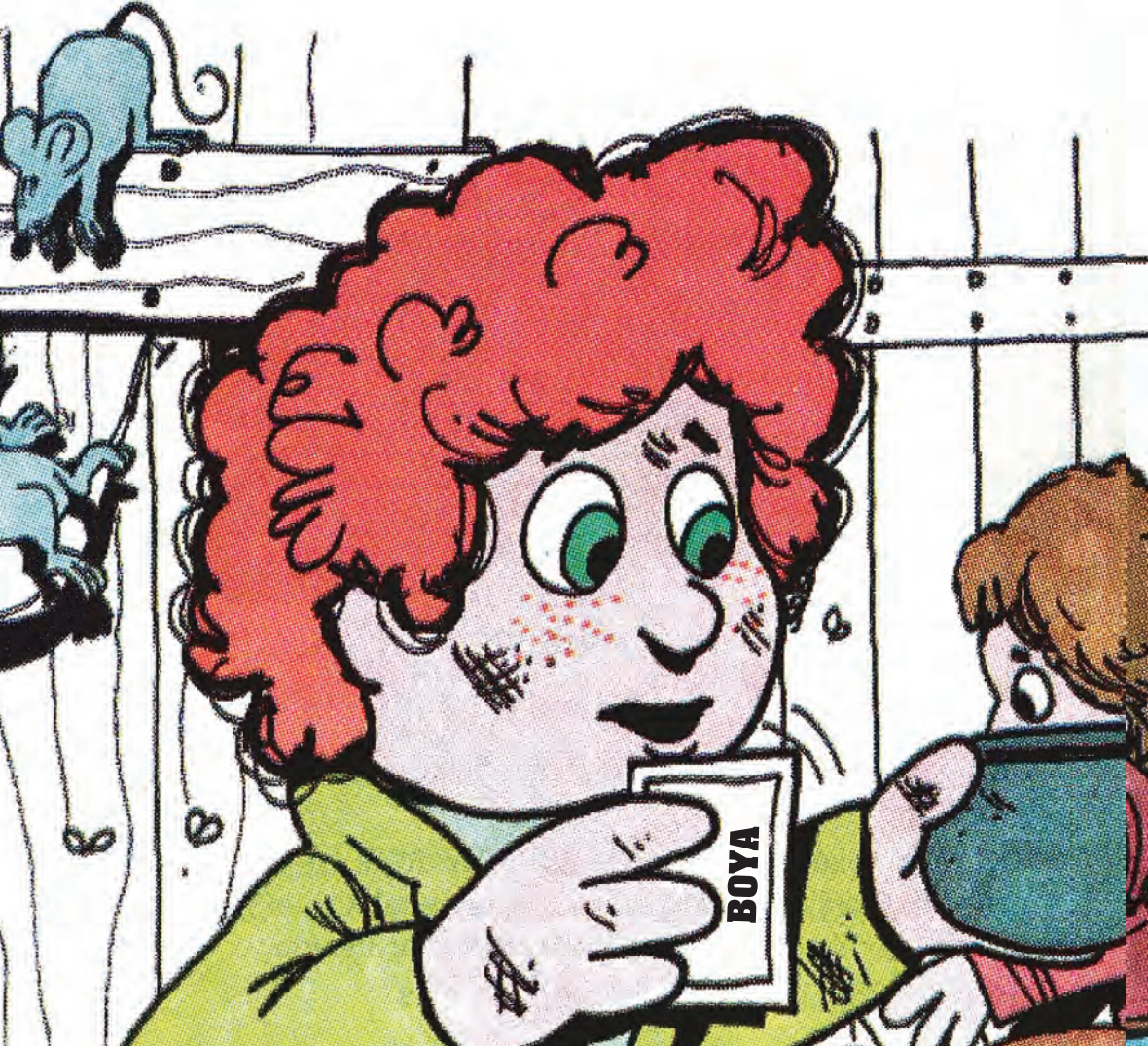

Çatı katındaki küçük odasında, Charles kendisini öylesine yalnız hissediyordu ki ... Tek dostu, minik hayali arkadaşı K.K. idi. Akşam yemeği için tek yiyeceği yalnızca bir dilim ekmek ve küçük bir parça peynirdi. Aklından bir türlü şu soru çıkmıyordu: “Ben ne yapacağım? Ah, ben ne yapacağım?” Geceleri uykuya dalarken hep hüznün içindeydi.

İşe gitmek için daha güneş doğmadan uyandığında da kendini pek üzgün hissediyordu. Çalıştığı yer aklına geldikçe, Charles utanç duyuyordu. Charles, nasıl bir yerde çalışıyordu dersiniz?

Charles'in çalıştığı yer, nehre yakın, karanlık ve iç karartıcı bir binaydı. Bu binada siyah ayakkabı boyası üretiliyordu. Binanın zeminindeki tahtalar çürük ve kaygandı. Bina, kışın buz gibiydi ve binadan, insanın burnunun direğini sızlatan çok kötü kokular yayılıyordu. Charles işbaşındayken, kocaman kocaman fareler ayaklarının arasından süzülüyorlardı.

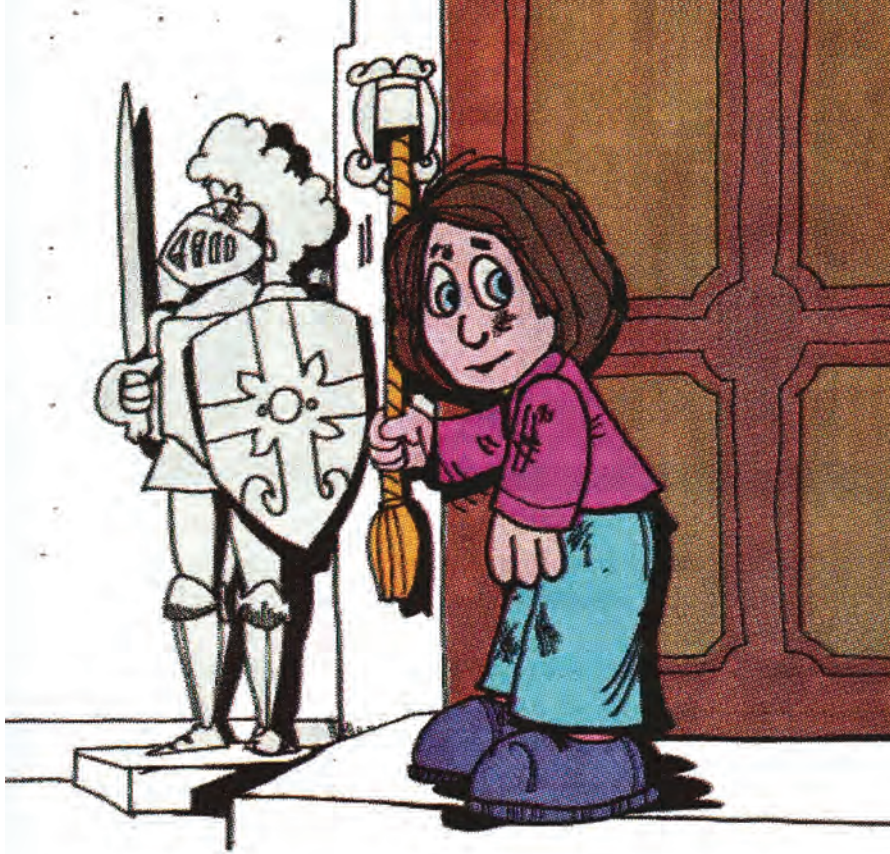

Charles, bu işletmede çalışan diğer altı çocukla birlikte boya şişelerini tıpalayıp üzerlerine etiketler yapıştırıyordu. Charles'e emeği karşılığında, günde sadece bir şiling para veriliyordu. Oysa yalnızca günlük oda kirası için buna yakın bir ücret ödemek zorundaydı. Charles, çoğu günü yarı aç yarı tok bir halde geçiriyor ve kendini devamlı halsiz hissediyordu. Bazen, minik hayali dostu K.K. ile konuşarak avunmaya çalışıyordu. Tabii ki K.K. neşeli olmaya gayret ediyordu, ama o da en az Charles kadar o işletmeden hoşnut değildi.

K.K., “Bu ortam benim gibi ince ruhlu birisine göre değil...” diyordu. “Ah ah... şu anda kitaplarımın arasında olmayı nasıl isterdim bilemezsin.” Charles, “Keşke ikimiz de şu anda kitaplarımızın yanında olabilesek,” dedi. “Ama şu anda kitap okuyamasam bile, hiç değilse kafamı çalıştırabilir, kendimi oyalayabilirim. şimdi küçük bir oyun oynayacağım. Burada olup biten her şeyi dikkatle izleyeceğim ve bunların tümünü aklımda tutup daha sonra anımsayacağım.” Ardından Charles, bu oyunu hemen uygulamaya koydu. Bir gün, Charles işyerinde hastalandığı için onu eve göndermek zorunda kaldılar. Charles’le birlikte çalışan çocuklardan birinin adı Bob Fagin’di. Fagin ksz bir çocuktur. Charles eve giderken Bob, “En iyisi, seninle geleyim,” dedi.

“Eve sağ salım vardığından emin olmak istiyorum.” Charles ise, yaşadığı o eski ve iç karartıcı evinden çok utanıyordu. Arkadaşının, çatı arasına sıkışmış sefil odasını görmesini de istemiyordu. Dolayısıyla, arkadaşının Charles’i kapısına kadar bırakmak için üstelemesi üzerine ona küçük bir oyun oynadı.

Sizce Charles ne yaptı?

Charles büyük bir cesaretle güzel bir evin kapısına gitti ve kapıyı çaldı. Bob Fagin’e, “Beni eve kadar bıraktığın için sana çok teşekkür ederim,” dedi. “Artık bir sorun kalmadığına göre, sen de işine dönebilirsin.” Bob, kahya kapıyı açmadan az önce ayrıldı oradan. Kahya ise kapıda duran eski giysiler içerisindeki Charles’i görünce, “Ne istiyorsun?” diye bağırdı. Charles, “Burası Bay Bob Fagin’in evi mi acaba?” diye bildi. Kahya, “Tabii ki hayır!” dedikten sonra, kapıyı Charles’in suratma kapattı.

Charles, ağır adımlarla çatı katındaki küçücük odasına doğru yürümeye başladı. Charles, ayakkabı boyası üreten işletmede çalışırken, babası da hapishanedeki günlerini olabildiğince verimli bir biçimde değerlendirmeye çalışıyordu. Bay Dickens, “Buradan ne zaman çıkacağımı bilmiyorum...” diye düşünüyordu. “Ama çıktığım zaman, ailemi doğru dürüst geçindirmem gerek. Artık bunu nasıl yapacağımı da biliyorum. Buradan çıkar çıkmaz önce steno öğrenip sonra da gazeteciliğe başlayacağım.”

John Dickens böylece steno hakkında bir kitap edindi. Kitabı defalarca okudu ve bol bol pratik yaptı. İnsanların söylediklerini aynı hızla kağıda dökabiliyordu artık! Kısa süre sonra, John Dickens, bu öğrendiklerini kullanma olanağı bulacaktı.

Çünkü bir akrabası John'a, tüm borçlarını ödeyip hapisten çıkabilmesi için gereken parayı sağlamıştı. Bay Dickens, "Geçen günler bizim için çok kötü bir deneyimdi," dedi. John Dickens hapisane günlerinde tasarladığı biçimde, dışarı çıktığında gazeteciliğe başladı. Bulduğu iş, her gün mahkemede duruşmaları izlemek ve konuşulanları yazmaktı. Baba Dickens hemen ailesinin yanına koşup onlara güzel haberi verdi.

Bay Dickens, "Charles, sevgili oğlum," dedi. "Artık bir daha kötü işyerlerinde çalışmak zorunda kalmayacaksın. Bundan sonra, sana ben bakacağım." Bay Dickens, öylesine mutluydu ki, az daha ağlayacaktı. K.K., Charles'e, "İşte bu harika!" diye fısıldadı. "Zorunlu kaldığında, kendi ayaklarının üzerinde durabileceğini kanıtladın. Fakat, o berbat fabrikadan uzaklaşman senin için çok iyi olacak." Charles, babasına, "Peki, okula gidebilecek miyim acaba?" diye sordu. Bay Dickens, "Evet yavrum. Seni okula da gönderebileceğim," dedi.

Charles, bunu duyduktan sonra, babaların çocuklarını ne kadar çok sevdiğini bir kere daha anladı. O çağlarda, okula gitmek için para ödemek zorundaydı insanlar ve okul ücretleri de çok pahalıydı. Bu yüzden çoğu insanın okuması yazması yoktu. Bay Dickens, Charles'ın elinden tutarak onu okula götürdü. Charles, kendisini artık yepyeni, olağanüstü ve kocaman bir dünyanın beklediğini hissediyordu. Charles, okulunu çok seviyordu ve K.K. da arzulanmış ortama onunla kavuşmuştu. K.K., "Derslerini böyle düzenli çalışman çok hoş doğrusu," dedi. "Okumak, yaşamın en eğlenceli uğraşlarından biridir. Yazı yazabilmek de çok ama çok önemlidir."

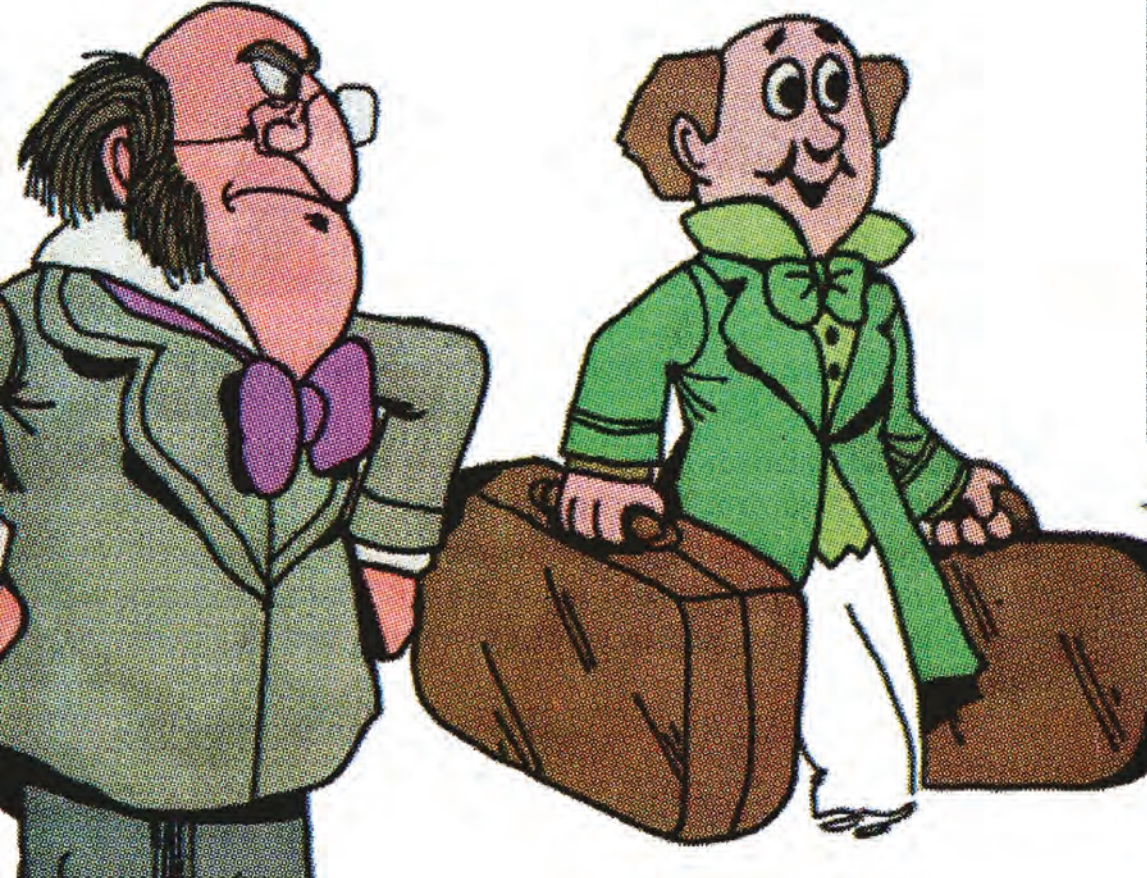

Charles, “Bunun önemli olduğunu biliyorum,” dedi. “Öyle çok şey öğreneceğim ki, bir daha asla ayakkabı boyası işletmesinde çalışmak zorunda kalmayacağım.” Fakat Charles her zaman ders çalışmıyor, zaman zaman şaka yapacak olanaklar da buluyordu.

Sizce Charles ne tür şakalar yapıyordu?

Bir seferinde Charles ve arkadaşları, boş bir sınıfta bir sürü fare gördüler ve fare yarışları düzenlemeye karar verdiler. Çocuklar, tekerlekli küçük arabalar yaptılar ve fareleri yakalayıp bunlara bağladılar. Daha sonra fareleri bıraktıklarında, farecikler can havliyle koşmaya başladılar. Böylece kendilerine eğlenceli bir araba yarışı düzenlemiş oldular. Dahası, kendi aralarında fareler üzerine iddiaya girmişlerdi ve hepsi, “Haydi koş! Göreyim seni!” diye

bağrışıyorlardı. Neden sonra, kendi bağrışmalarını bile bastırarak kadar güçlü ve gür bir ses duyuldu: “Burada neler oluyor?” Bu ses, gördüğü manzaradan hiç de hoşlanmayan öğretmene aitti. Üstelik öğretmen oldukça kızgındı. Ardından da çocuklar, farelerle oynadıkları için cezalandırıldılar. K.K. “Hıh çok komik,” dedi. “Ama hayal gücünü daha güzel bir biçimde kullanmayı düşünmedin mi hiç?” Charles, hâlâ minik kitap kurdunun kendisiyle konuştuğunu hayal etmekten hoşlanıyordu. Söylemeye gerek yok, Charles K.K.’yı dinlerken, aslında kendi düşüncelerini dinlemiş oluyordu. Charles, sorunların çözümlerinin çoğu zaman insanların kendi içlerinde bulunabileceğini biliyordu. K.K., Charles’e şöyle der gibiydi: “Çevreni gözlemleyerek daima yeni bir şeyler öğrenebilirsin Charles. Karşılaştığın insanları incelemeli ve onları anlamaya çalışmalısın. Neler düşünüüklerini tahmin etmeye çalış.

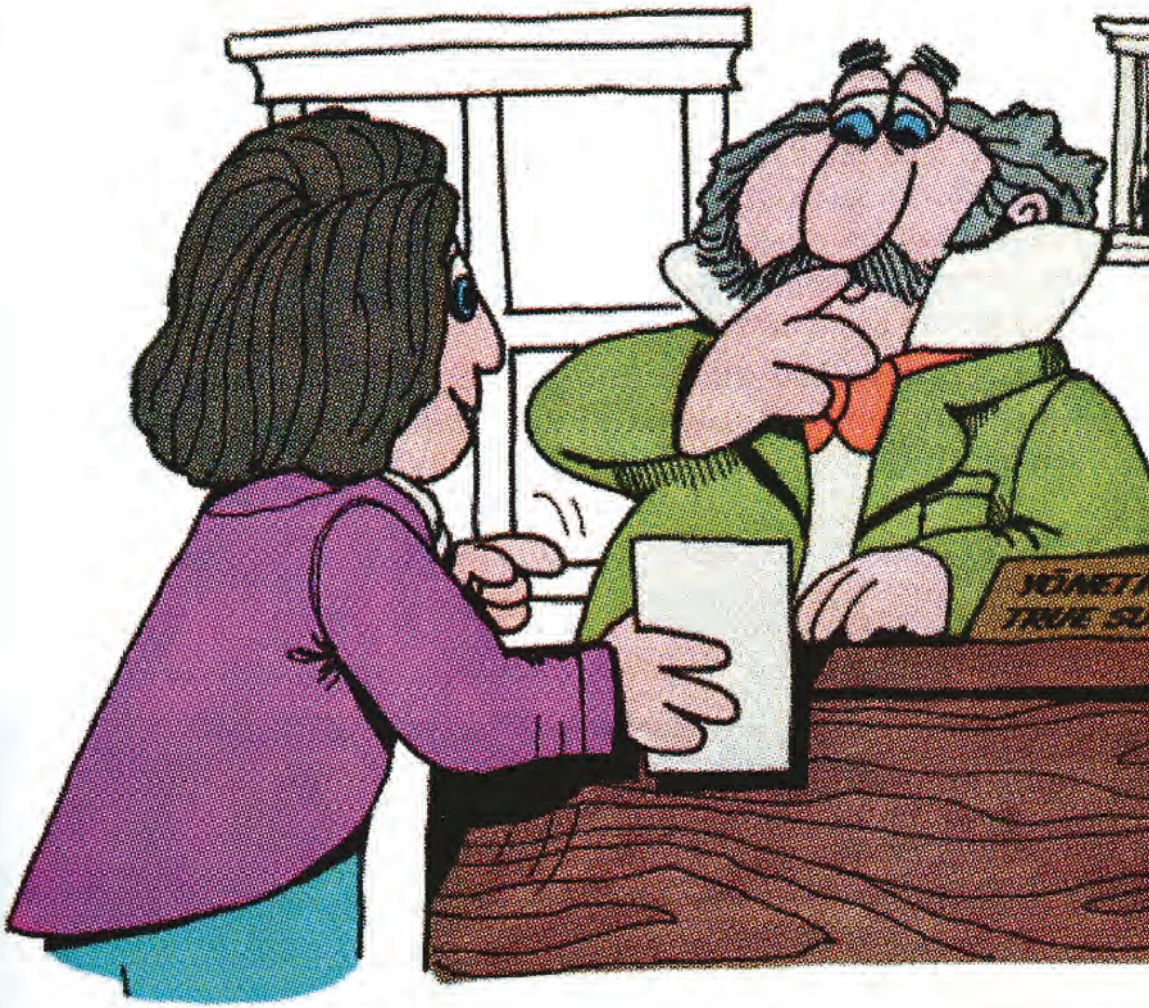
Onların ne tür insan olduklarını, nasıl bir yaşam sürdürdüklerini hayal etmeyi dene.” Bundan sonra, Charles insanları dikkatle gözlemlemeye başladı. Çevresindeki insanların ne yaptıklarını, dahası bunları neden yaptıklarını anlamak için olabildiğince çaba harcıyordu. Arkadaşlarını ve yüzü daima asık başöğretmeni inceliyordu. Çalışkan ve özverili öğretmeni ve yüzü sevecenlik

dolu okul hademesini seyrediyordu. Charles, aynı zamanda çevresine de dikkat etmeye başlamıştı. Gittiği her yerin görünümüne, kokusuna ve kendisinde yarattığı izlenime dikkat ediyordu artık. Charles, henüz bunun bilincinde değildi ama gördüğü, öğrendiği ve anımsadığı her şeyi çok yararlı ve anlamlı bir biçimde kullanacağı günler onu bekliyordu aslında. Okulu bitirdikten sonra, iş bulması gerektiğinin farkındaydı Charles.

K.K., “Babanın, yaşamını sürdürme sorunuyla yüz yüze kaldığında ne yaptığını anımsıyor musun?” diye sordu.

“Evet,” dedi Charles. “Steno öğrendi ve gazeteci oldu. İyi ki anımsattın! Düşünüyorum da, en iyisi ben de aynı şeyi yapayım.

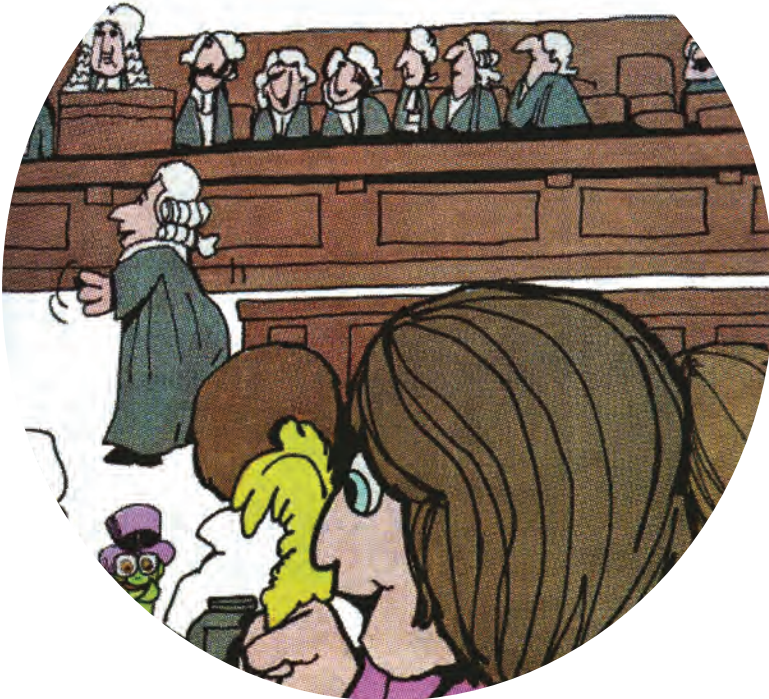

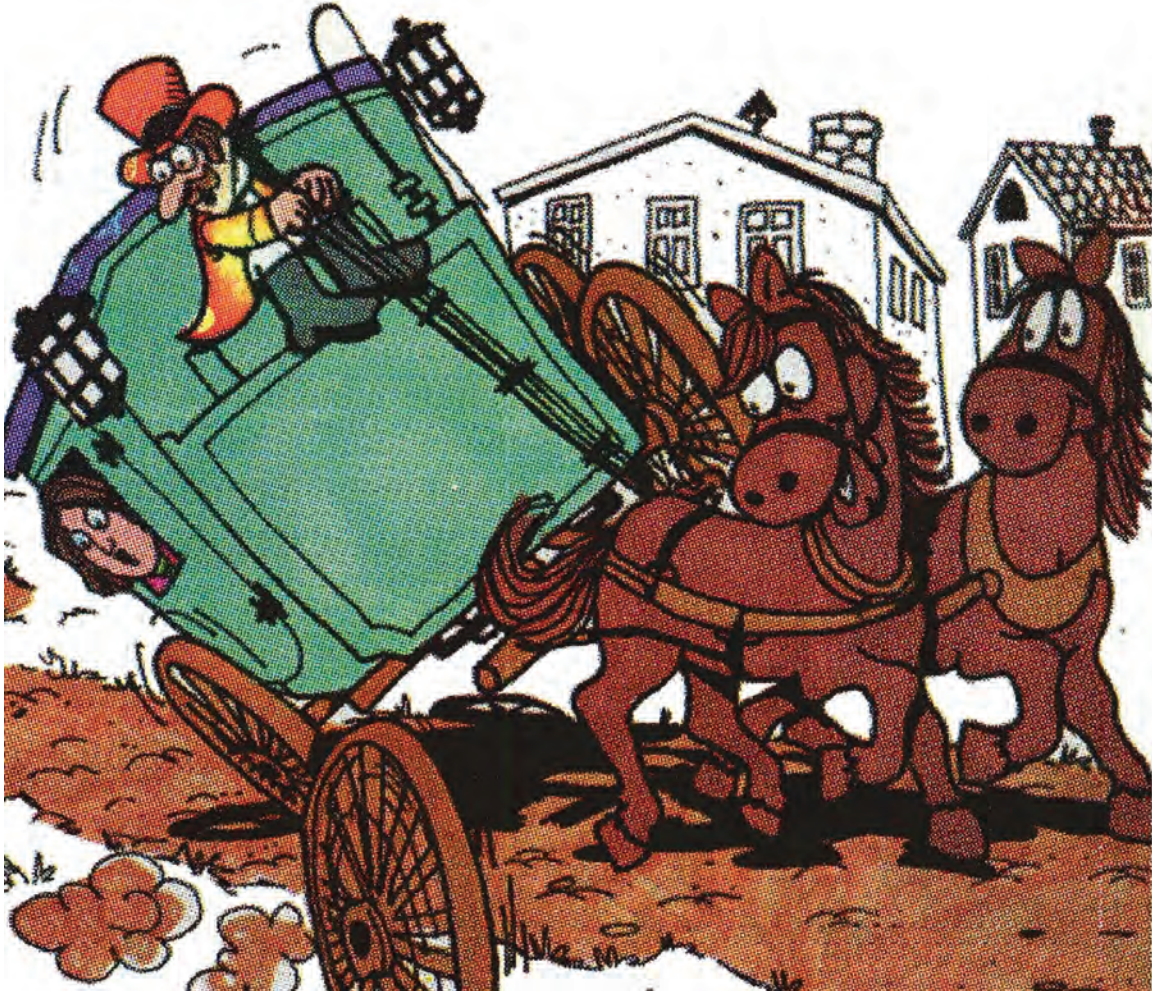
Bunu öğrenebilmem için bol bol pratik yapmam ve insanları büyük dikkatle dinleyerek sözlerini harf harfine kağıda dökmem gerekecek. Bunları başarabilirsem hayatımı kazanabilirim.”

Ve böylece Charles, steno öğrenmeye ve bol bol pratik yapmaya başladı. Hazır olduğunu hissettiği zaman, Gerçek Güneş isimli gazeteye başvurarak çalışmak istediğini söyledi. Gazetenin yöneticisine, “Steno biliyorum,” dedi. “Okulu bitirdim. Üstelik çalışmaktan ne bıkarım ne de yorulurum. Sizin için iyi iş çıkara-bileceğime inanıyorum.” Ve Charles’i işe aldılar! Charles de öyle başarılı oldu ki, kısa süre içinde ona çok önemli bir görev verdiler.

Charles'ın yeni görevi, İngiltere Parlamentosu'nda yaşanan olayları haber haline getirmektir. Parlamento, İngiliz yasalarının hazırlandığı yerdir. O zamanlarda, Parlamento'da doksan kadar gazeteci görev yapıyordu. Bu gazetecilerin her biri, yasa yapanların konuşmalarını kelimesi kelimesine stenoya geçirirlerdi. Sonra da bu metinleri normal elyazısı haline getirir ve basıma hazırlanması için hemen gazetelerine gönderirlerdi. K.K., Charles'e, "Çok etkileyici..." dedi. "Seninle gurur duyuyorum. Parlamento tarihinde, burada görevlendirilmiş en genç gazeteci sensin!"

Charles, "Biliyorum," dedi. "Yaptığım iş gerçekten çok ilginç. Ama İngiltere'de bunca yoksul insan varken, bu insanlara yardım amacıyla bir şey yapılmazken, neden uzak ülkelerdeki insanlarla ilgili bu kadar yasa önerisi hazırlandığını anlamış değilim doğrusu." Fakat Charles'ın bunları düşünecek fazla zamanı olmuyordu. Konuşmacıları büyük bir dikkatle dinlemesi ve haberlerini bir an evvel hazırlayıp diğer meslektaşlarından önce gazetesine ulaştır-

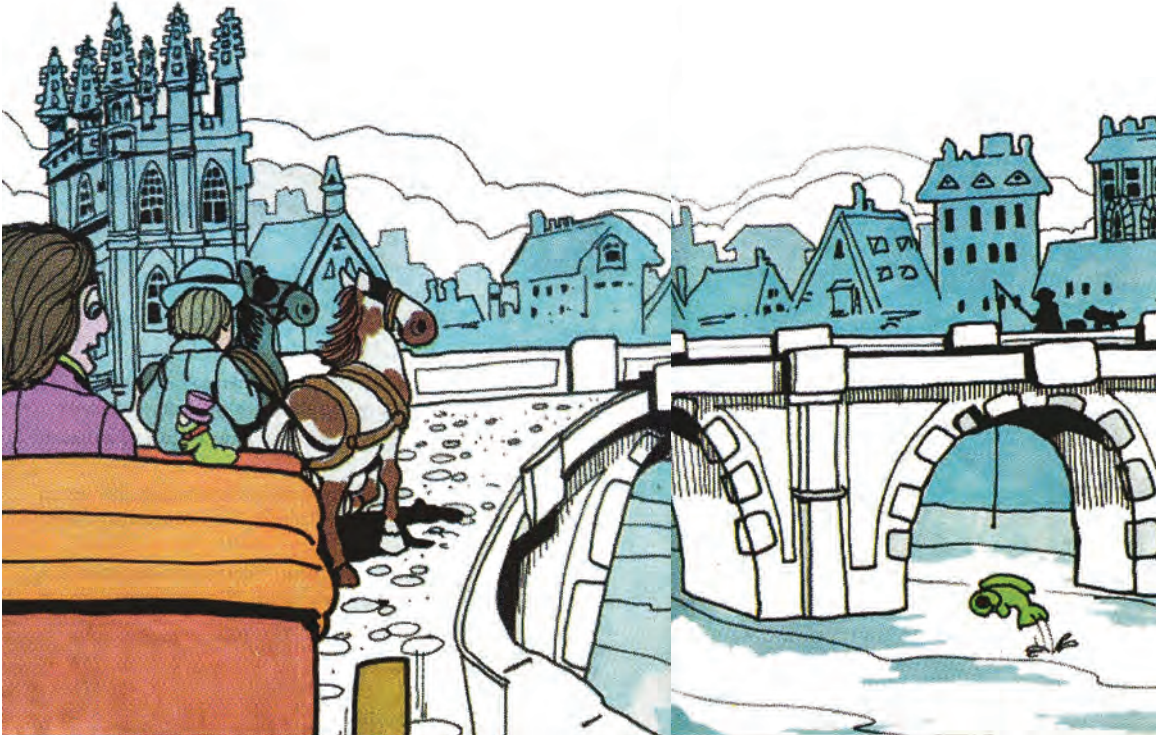
ması gerekiyordu. Yazısını bitirir bitirmez, Parlamento binasından fırlayıp hemen bir faytona biner ve hazırladığı yazıyı gazetesine bırakırdı. O dönemde, faytonlar, bir yerden bir yere gitmek için en hızlı araçlardı. Faytoncuya, “Haydi hemen gidelim!” dedikten sonra, atların koşabildiği kadar hızla, Gerçek Güneş gazetesinin binasına ulaşırdı. Charles Parlamento’da yapılan konuşmaları öyle hızlı ve düzenli biçimde hazırlıyordu ki, çalıştığı gazete, çok iyi iş yaptığı için Charles’in ücretini artırmıştı. Fakat bütün bunlar, işlerin her zaman iyi gittiği anlamına gelmiyordu. Bir keresinde, Charles’in bindiği faytonun tekerleği çıktı. Hızla giden faytonun dengesi bozuldu ve araç yan yattı. Charles ve K.K., sarsıntı

nedeniyle faytondan düştüler. Ama Charles'in kişiliği, başa gelebilecek her türlü aksiliğin bile çalışma coşkusunu kırmasına izin vermezdi. Aynı şey, K.K. için de geçerliydi. Her gazeteci, dönem dönem zorluklarla karşılaşmayı göze almak, buna karşılık çalışma coşkusunu yitirmemek durumundadır. K.K. gülerek, "Eh, ne de olsa her zaman birinci olmamız mümkün değil, öyle değil mi?" dedi. Bir gün Charles, sadece başka insanların sözlerini kağıda

dökmekten bıktı. işte o gün, hayal gücünü kullanarak bir öykü yazmaya karar verdi. K.K., “Bu mükemmel bir düşünce!” dedi. “Yalnız şuna dikkat etmelisin:

Sadece bilgi sahibi olduğun konularla ilgili öyküler üretmeye çalışman gerekir.” Charles bu görüşü başını sallayarak onayladı. “Bütün öykülerimde, sadece kendi gözlemlediğim şeyleri anlatacağım,” dedi. “Öykülerimde, yalnızca kendi gözlemlerimi kullanacağım.” Bundan sonra, Charles dışarı çıktı ve başkent Londra’ya alıcı gözle bakmaya başladı. Charles Dickens, hayretler içerisinde, “İnanılır gibi değil!” dedi, “Görülmesi gereken o kadar çok şey var ki...” Tabii, biz Charles’in çocukluğundan beri insanları gözlemlediğini ve onları anlamaya çalıştığını biliyoruz. Artık nereye giderse gitsin, insanların görünümlerine dikkat ediyor, her hareketlerini gözlemliyor ve konuşma biçimlerini can kulağıyla dinliyordu. “Büyük bir heyecan ve sevinç hissediyorum,” diyordu Charles. “İçim içime sığmıyor. Bir an evvel eve gidip öykülerimi yazmaya başlamalıyım. Bunu öyle çok istiyorum ki!”

Böylece Charles, öykülerini yazmaya başladı. Bir kere başladıktan sonra, gerisi çorap söküşü gibi geldi. Charles'in zihni, çok çeşitli insan görüntüleriyle doluydu. Hepsi de, Charles'in onları kağıda dökmesini dört gözle bekliyordu sanki. Yine bu kişilerin her biri, Charles'in daha önce tanımış olduğu insanları çağırıyordu. Charles yazmayı tamamladığında, K.K., "Peki şimdi bu ilk öykünü ne yapmayı düşünüyorsun?" diye sordu. O gece K.K., Charles'in Londra'nın karanlık sokaklarından geçerek Johnson Meydanı'na doğru yaptığı uzun yürüyüşünde ona eşlik etti. Aylık Dergi isimli yayınevinin ofisi bu meydandaydı. Charles, hiç kimsenin görmediğine emin olduğu bir anda, ilk öyküsünü yayınevinin giriş kapısındaki posta kutusuna attı.

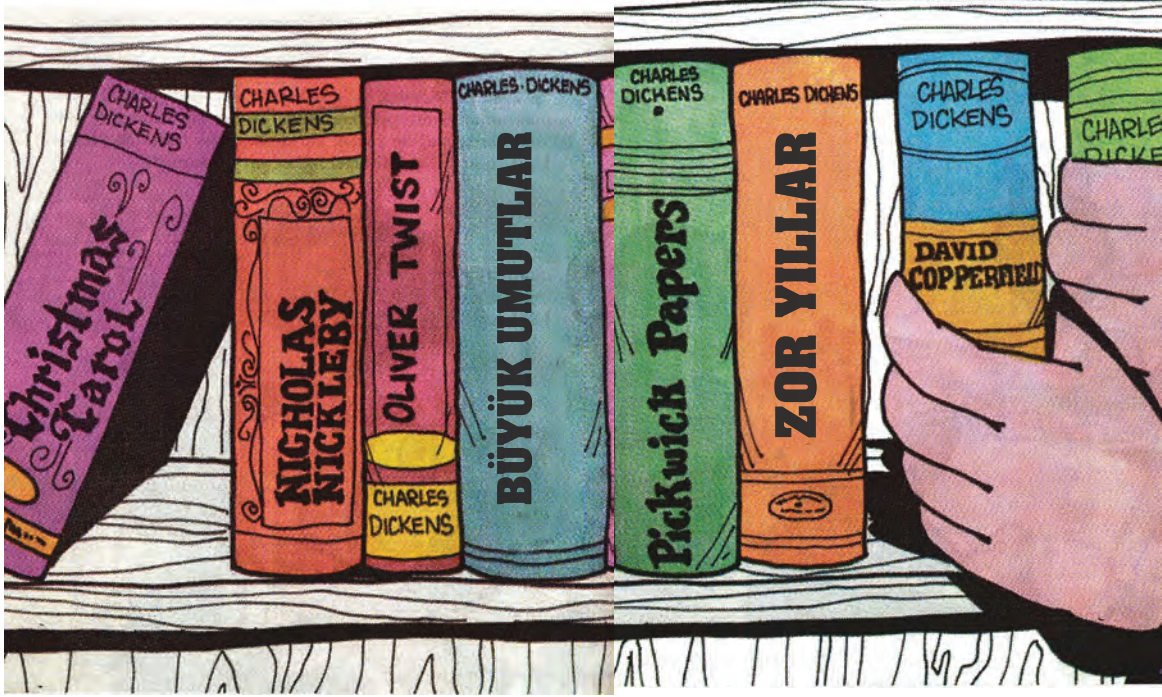

Bu manzara karşısında K.K., “Olur şey değil doğrusu!” dedi. “Sanki senin kendi başına bir öykü kaleme alman suçmuş gibi davranıyorsun. Öykünün yazarı olarak kendi ismini bile vermedin. ‘Boz’ isminde biri tarafından kaleme alındığını yazdın!” Utangaç genç adam, “Çünkü beğenilmeyebilir diye çekiniyorum,” dedi. “Eğer insanlar ilk öykümü beğenmezlerse, utanmak istemiyorum.” Bir ay sonra dergi piyasaya çıktığında, Charles hiç mahcup olmadı. Sevinçle, “Öykümü yayımlamışlar!” diye bağırdı. “İlk öyküm yayımlandı! Artık bir yazarım ben!” K.K., “Bu doğru,” dedi “Üstelik öykün gerçekten de çok iyi. Aylık Dergi, ‘Boz’ tarafından yazılmış benzer başka öyküler isterse hiç şaşırمام doğrusu.”Gerçekten de dergi Charles’in öykülerinin devamını istiyordu.

Charles'ın birinci öyküsü, okuyucuların büyük beğenisini kazanmıştı. Kısa bir zaman sonra, Charles'ın elinden kalem düşmemeye başlamıştı. Sürekli yeni öyküler yazıyordu. K.K.'ya, "Zihnimde öyle çok yazacak şey var ki!" dedi. "Öykülerimin olabildiğince çabuk bir biçimde herkese ulaşmasını istiyorum." K.K. gülümseyerek, "Doğrusu sen hiçbir dönemde oyalanmaktan hoşlanmamıştın zaten," dedi. "Kitaplarının konusu ne olacak acaba?" Charles, "Doğrudan benim başıma gelenleri yazacağımdan kitaplarım çok iyi bildiğim konular hakkında olacak," dedi. "Fabrikalarda çalışan çocuklar ... Hapishanede yaşamlarını sürdüren aileler ... Yoksul insanların aç kalmaları. Öykülerimi zevkle okunacak bir hale getireceğim, belki insanlar yazacaklarımı okuduktan sonra, günümüzde yanlış olan şeyler konusunda bir şeyler yapmaya karar verirler."

"Şu anda, Bay Pickwick isminde, hayallerimin ürünü olan bir adamı düşünüyorum. Sonra, pek cimri bir ihtiyar olan Bay Scrooge ve adını Minik Tim koyduğum yoksul bir küçük çocuk hakkında yazmak istiyorum. Bu öyküye, "Bir Noel Şarkısı" adını vereceğim. " Sonra Charles Dickens,

Bay Pickwick, Scrooge, Minik Tim ve daha bir sürü insan hakkın-
da kitaplar yazdı.

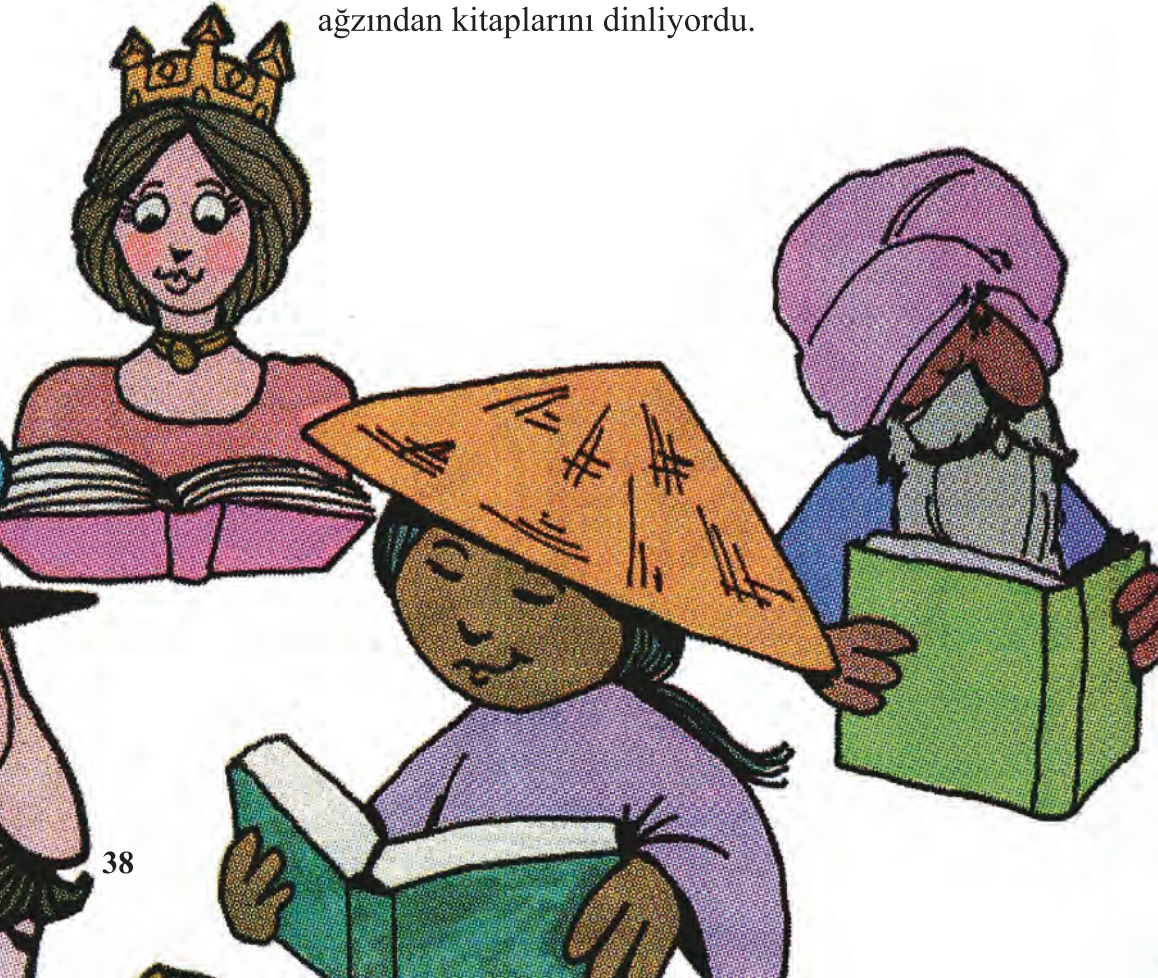
Zaman içerisinde, Charles'in kitapları bir kütüphane rafını
dolduracak kadar çoğaldı. K.K. büyük bir gururla, "Senin kitap-
larının hiçbirisi uzun süre kütüphane raflarında durmuyor," dedi.
"İnsanlar sürekli bu kitapları indirip okuyorlar. Senin eserlerin
sanki sonsuzmuş gibi geliyor insana; ben tümünü okuduğum hal-
de, tekrar tekrar okumak istiyorum. Kitaplarında yaşayan insanlar
ise, birbirinden canlı ve kişilikli!"

Sizce Charles Dickens'in kitaplarını okuyanlar kimlerdi?
Charles Dickens'in okuyucuları, çok değişik kesimlerden gelen
insanlardı: Prensler de yazdıklarına bayılıyordu, hizmetkarlar
da. Soylu beyler ve hanımefendiler de onun kitaplarını okuyor-
du, uşaklar ve faytoncular da. Artık genci, yaşlısı, herkes Charles
Dickens'in kitaplarını seviyordu. Hepsi, onun hayal gücüyle ya-
rattığı kadınları, erkekleri ve çocukları çok ilginç ve büyüleyici
buluyordu. Dickens'in bir öyküsünü okuduktan sonra, insanlar ar-

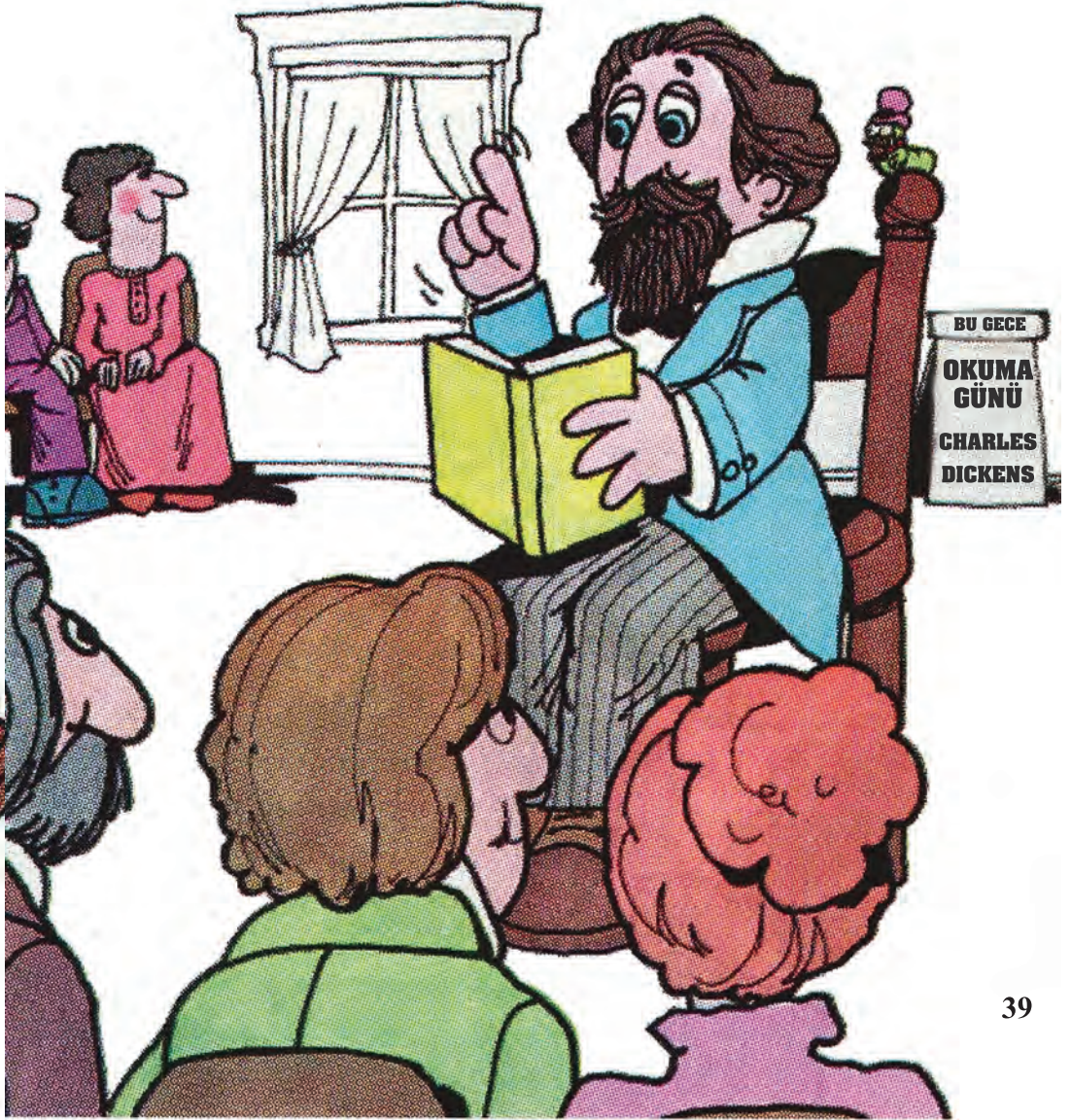
tık bir ayakkabı boyası işletmesinin nasıl bir yer olduğunu hayal edebiliyorlardı. Hapishanede yaşamının nasıl bir şey olduğunu daha iyi anlayabiliyorlardı. Charles'ın kitapları, insanların kendi hayal güçlerini canlandırmalarına yol açıyordu. K. K., Charles'e, "İnsanlar senin kitaplarını okumak istiyor," dedi. Ama senden başka bir şey daha istiyorlar."

Sizce insanlar Charles'den başka ne istiyorlardı?

K.K., "Seninle tanışmak istiyorlar Charles," dedi. "İnsanlar, senin yazmış olduğun kitapları, bir de senin ağzından dinlemek istiyorlar." Bundan sonra Charles, İngiltere'nin dört bir yanına yolculuklara başladı. Gittiği her yerde halk toplanıyor, Charles'in ağzından kitaplarını dinliyordu.

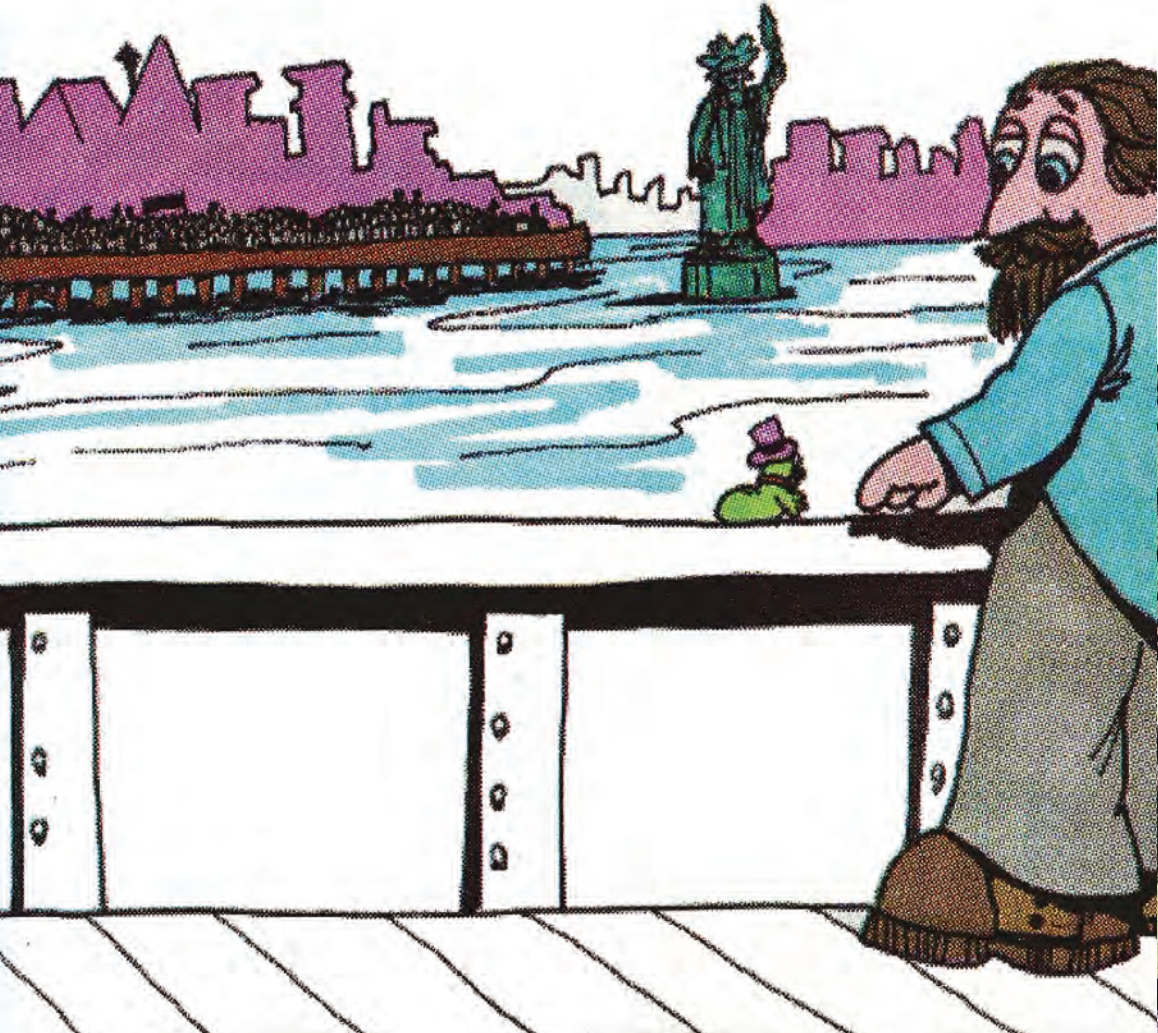

Ödeyemedikleri borçları yüzünden hapishanede yaşamak zorunda kalan ailelerin veya kasvetli pis fabrikalarda saatler boyunca çalışmak zorunda kalan çocukların öykülerini okuduğunda, Charles'i dinleyenler gözyaşlarını tutamıyorlardı. Charles, kitaplarında, gösterişli eğlence gecelerini, dansları ve taşraya yaptığı büyüleyici yolculukları anlattığında da dinleyiciler kahkahalarla gülüyordu.

Charles Dickens'in kitapları daha sonra Amerika'da ve giderek tüm dünyada çok  nlendi. Öyle ki, bazı okuyucular, en son öykü kitaplarını İngiltere'den getirecek olan gemileri limana inip günlerce bekliyorlardı. Charles Dickens, insanlara öykülerini okumak için,  rneğin Amerika'ya gittiğinde, limanda kendisini binlerce insanın beklediğine tanık oluyordu. Charles Amerika'dayken, İngiltere'de bir şeyler oluyordu.

Sizce ne oluyordu?

İngiliz Parlamentosu, çocukların çok küçük yaşlarda, acımasızca çalıştırılmalarını önlemek için bazı yasaları yürürlüğe koyuyordu. Parlamento aynı zamanda, ödeyemedikleri borçlar yüzünden insanların hapse atılmalarını önleyici yasalarda hazırlıyordu. Yoksul çocukların da okula gitmelerini mümkün kılacak yasa önerileri hazırlanmıştı ve onaylanmak üzereydi.

İngiltere’de gerçekleşen bu değişikliklerin nedenlerinden birisi de, Charles Dickens’in öykülerinin binlerce kişi tarafından okunmuş olmasıydı.

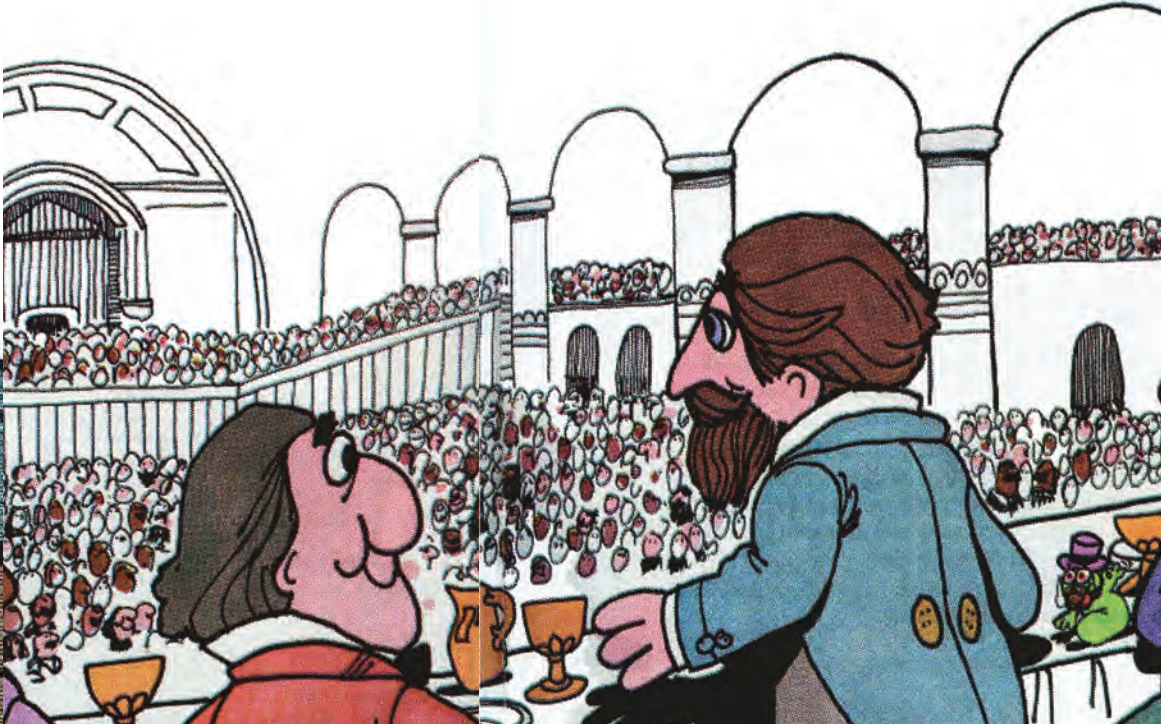
Bu öyküler, insanlara yoksulluk içinde yaşamının ne kadar zor bir şey olduğunu düşündürmüştü. İnsanlar, her şeyin herkes için daha iyi olmasını ve bu kötü durumun iyileştirilmesini istiyordu.

Charles, Amerika yolculuğundan döndükten hemen sonra, yüzlerce kişi, Charles' e, yazmış olduğu kitapların kendileri için taşıdığı önemi anlatabilmek amacıyla bir gece düzenledi. Dev bir salonda Charles Dickens'in onuruna büyük bir yemek verildi. Ev sahipliği yapan okuyucularından birisi Charles'e, "Bay Dickens,

sizin hayal gücünüz bize çok şey öğretti. Bizleri çok mutlu ettiniz,” dedi. “Sizin sayenizde, olağanüstü ilginç insanlarla tanıştık ve olabilecek en sıradışı yerleri ziyaret ettik; bütün bunları, sadece kitaplarınızı okuyarak gerçekleştirdik. Siz, çağımızın en çok okunan yazarı haline geldiniz, çünkü sizin hayal gücünüz, bizlerin yaşamını daha da zenginleştirdi. Ayrıca, binlerce insanın daha adil olması ve bazı yasalarımızın değişmesi konusunda öncü oldunuz.”

K.K. sevinç gözyaşlarını zor tutuyordu. Ağlamak, kitap kurtları için ender görülen bir şeydir. Charles Dickens artık çok mutluydu ve kendisiyle gurur duyuyordu. Çocukluk hayallerinin her ikisi de gerçekleşmişti. Siz, Charles’in çocukluk hayallerini anımsıyormusunuz? Charles Dickens, büyük bir öykücü olmanın hayallerini kurmuş, bu yolda çok emek vermişti. Sonunda, tüm zamanların en iyi yazarlarından biri oldu.

Ve belki anımsayacağınız gibi, Gad'ın Tepesi'ndeki o saray yavrusunda bir gün yaşayacağını hayal etmişti küçükken. Birçok kitap yazdıktan sonra çok varlıklı biri olan Charles, bu evi satın aldı ve ömür boyu Gad'ın Tepesi'ndeki o harika evde yaşadı. K.K., Charles'e, "Çocukluk hayallerinin ikisinin de gerçekleştiğine sevindim," dedi.

"Evet," dedi Charles. "Ama tabii, bazen hayallerimiz gerçekleşmeyebilir de. Hayallerin gerçekleşmesinden de önemli olan, insanın umutları ve hayallerinin olmasıdır. Sadece hayal gücümü kullanıyor olmam bile beni mutlu etmeye yetiyor."

Şimdi belki siz de hayal gücünüzü kullandığınızda neler hissedeceğinizi bilmek isteyebilirsiniz.

Sizin hayal gücünüzü nasıl ve hangi doğrultuda kullanacağınız, Charles Dickens'in kendisi için kararlaştırdığı şeylerden çok farklı da olabilir.

Hayal gücünüzü nasıl kullanmaya karar vererseniz verin, önemli olan sizin şimdikinden daha mutlu olacağınızdır.

Tıpkı iyi dostumuz Charles Dickens için olduğu gibi.

CHARLES DICKENS

Charles John Huffam Dickens, 7 Şubat 1812 tarihinde sekiz kardeşin ikincisi olarak dünyaya geldi. Çocukluğu İngiltere'nin Kuzey yörelerinde geçti. Babası John Dickens, Portsmouth'daki Denizcilik İşletmesi'nde memurdu. İşini yitirdiğinde, John Dickens, ailesini Londra'ya taşıdı. Buraya taşındıktan sonra da maddi sıkıntılardan kurtulamadı. Sonunda, borçları yüzünden icra memurları John Dickens'i ve ailesinin hemen tüm fertlerini borçlular hapisanesine attı. Hapishanede üç ay kaldılar.

Ailesi hapisteyken, on ikisine yeni giren Charles, Old Hungerford Stairs'deki bir ayakkabı boyası işletmesinde çalışmaya başladı. Bu deneyimi o kadar küçültücü buldu ki, ileriki yaşlarında bile konuyla ilgili olarak hemen hiç konuşmadı. Babası hapishaneden çıktıktan sonra, Wellington House Akademisi'nde okula başladı. Okuldan ayrıldıktan sonra bir süre Londra'da adliye muhabiri olarak çalıştı. Yirmi bir yaşın-

CHARLES DICKENS
1812-1870

dayken, ilk öyküsünü yayıma hazırladı. "Boz" takma adıyla yazmaya başlamıştı artık. Bu kısa öyküleri okuyucular tarafından öyle sevildi ki daha sonra bunlar iki cilt halinde Dickens'in ilk eseri olan "Boz'un Kısa Öyküler Kitabı" adıyla yayımlandı. Kitap çıktığında Charles Dickens yirmi dört yaşındaydı. Bu arada genç Charles yazmaya devam ediyordu. Bundan sonraki kitabı olan "Pickwick Yazışmaları, eserlerinin büyük çoğunluğunda olduğu gibi bölüm bölüm yazıldı ve yayımlandı. Piyasaya ilk çıkan birinci "bölüm" sadece 400 adet sattı. Ama on beşinci bölüm hazır olduğunda önceden 40 bin adet sipariş verilmişti. Charles

CHARLES DICKENS

Dickens daha yirmi yaşlarında olmasına rağmen, dönemin en sevilen yazarı olma yolundaydı. Dickens'in asıl uğraş alanı öykü yazarlığıydı ama o aynı zamanda bir sosyal reformcu-ydu. 1850'de The Daily News adlı bir gazetenin editörü oldu. Bu gazetenin kuruluş amaçları "kötülöklere karşı mücadele vermek, yoksulların durumunu iyileştirmek, toplumsal eşitliği gerçekleştirmek ve insanların mutluluğu için çalışmak" tı. Fakat Dickens bir öykücü olarak çok daha etkiliydi.

Charles'in Oliver Twist, Nicholas Nickleby, David Copperfield ve küçük Dorritt gibi kitapları İngiliz kamuoyunun borçlular mahkemeleri, okul sistemi, huzurevleri ve çocukların küçük yaşlarda çalıştırılması gibi zararlı uygulamalara ve kurumlara karşı görüşlerinin netleşmesine yardımcı oldu. Dickens iki kere ziyaret ettiği Amerika'da da hemen hemen İngiltere'de olduğu kadar ünlü

oldu. Otuz yaşındayken, hayalinde ideal demokrasi uygulaması yapıldığını sandığı ABD'ye ilk ziyaretini gerçekleştirdiğinde, büyük bir hayal kırıklığına uğradı. Elli beş yaşında gerçekleştirdiği ikinci ziyareti ise, ilki kadar kötü değildi. Ün ve övgüyle dopdolu bir yaşamdan sonra, Dickens, elli sekiz yaşında hayata gözlerini yumdu. Mezarı, Westminster Abbey'nin Şairler Köşesi'ndedir. Dickens'i her şeyden fazla mutlu eden ve belki de hayal gücünün taşıdığı değeri en güzel biçimde ortaya koyan şey, bir gün York Şehrinde Charles'in yanına gelen kadının söylediklerinde bulunabilir: "Bay Dickens, yuvamı onca iyi dostla dolduran elinize dokunmama lütfen izin veriniz." Ya da Belfast'a yaşlı bir adamın Charles Dickens'in elini sıkarken söylediğı sözler: "Evimi güzel ışığınızla aydınlattığınız için dilerim kötölöklere sizden uzak olur!"